

Na temelju članka 10. Zakona o zaštiti od požara (Narodne novine br. 92/10.) i članka 39. Statuta Sveučilišta u Zadru (pročišćeni tekst prosinac 2019.) Rektorica Sveučilišta dana 23. studenoga 2021. donosi

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim Pravilnikom o zaštiti od požara (u dalnjem tekstu: Pravilnik) uređuju se pitanja od značaja za sprečavanje nastanka i širenja požara na građevinama i vanjskom prostoru koji su u korištenju Sveučilišta u Zadru (u dalnjem tekstu: Sveučilište).

(2) Pravilnikom se uređuju:

- osnovne mjere kojima se otklanjaju odnosno smanjuju opasnosti od nastajanja požara;
- način obavljanja unutarnje kontrole glede provedbe mjera zaštite od požara, te ovlaštenja i dužnosti radnika koji obavlja tu kontrolu;
- upoznavanje radnika s opasnostima od požara, te osposobljavanje radnika za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara i rukovanja opremom i sredstvima za gašenje požara
- radnici zaduženi za održavanje u ispravnom stanju opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara;
- obveze u provedbi mjera zaštite od požara i odgovornosti zbog nepridržavanja propisanih ili naređenih mjera zaštite od požara;
- preventivno postupanje, obavješćivanje i gašenje početnih požara
- prijelazne i završne odredbe.

(3) Izrazi koji se u ovom Pravilniku koriste za osobe u muškom rodu su neutralni i odnose se na muške i ženske osobe.

Članak 2.

(1) Zaštita od požara unutar građevina i na vanjskom prostoru Sveučilišta obuhvaća skup mjera i radnji, normativne, organizacijske, tehničke i druge naravi, utvrđenih zakonom, podzakonskim aktima, odlukama tijela jedinica lokalne uprave i samouprave i ovim Pravilnikom, kojima se postiže potreban stupanj zaštite od požara.

Članak 3.

(1) Provedba mjera zaštite od požara obveza je svih djelatnika, kao i osoba koje po bilo kojoj osnovi stalno ili povremeno borave u građevinama, odnosno na otvorenim prostorima koji su u korištenju Sveučilišta.

II. OSNOVNE MJERE KOJIMA SE OTKLANJA ILI SMANJUJE OPASNOST OD NASTAJANJA POŽARA

Članak 4.

(1) U cilju sprečavanja nastanka požara, te smanjivanja njegovih posljedica, na građevinama, građevinskim dijelovima, te vanjskom prostoru Sveučilišta moraju se osiguravati i provoditi određene građevinske, tehničke i organizacijske mjere zaštite od požara.

Članak 5.

(1) Kod izgradnje, rekonstrukcije ili adaptacije građevina moraju se ugrađivati građevinske konstrukcije odgovarajuće otpornosti prema požaru, kako bi se nosivost građevina održala tijekom određenog vremena trajanja požara.

(2) Požarnim sektoriranjem mora se spriječiti, odnosno usporiti širenje vatre i dima unutar građevina, te na susjedne građevine.

(3) Izgradnjom građevina na dostatnim međusobnim udaljenostima mora se osigurati sprečavanje prijenosa požara.

(4) Izvođenjem propisanih evakuacijskih putova (hodnika, stubišta, otvora, izlaza) u pogledu njihovih dimenzija i vatrootpornosti, osobama se mora omogućiti da neozlijedene napuste građevinu, odnosno mora se omogućiti njihovo spašavanje.

Članak 6.

(1) Instalacije se smiju izvoditi samo na temelju projekata, te izvoditi od strane ovlaštenih osoba i tvrtki, sukladno propisima i projektnoj dokumentaciji.

(2) Izvedene instalacije i ugrađeni uređaji ne smiju biti izvor opasnosti za nastanak i širenje požara.

(3) Na instalacijama i uređajima moraju postojati odgovarajući zaštitni uređaji, sklopke i ventili kojima se instalacije i uređaji mogu hitno isključiti i time spriječiti pojavu i širenje požara.

(4) Tijekom eksploatacije mora se osiguravati redovito održavanje i servisiranje instalacija i uređaja.

Članak 7.

(1) Poslovi na radnom mjestu moraju se obavljati sukladno pravilima struke, uz primjenu propisanih i naređenih mjera zaštite od požara.

(2) Pri obavljanju poslova smiju se koristiti samo za to namjenjena i ispravna sredstva rada.

Članak 8.

- (1) Sveučilište je dužno posjedovati uređaje, opremu, alat i sredstva za dojavu, gašenje i sprječavanje širenja požara na svom vlasništvu u količinama, vrsti i na mjestima kako je utvrđeno posebnim propisima te procjenama i planovima zaštite od požara.
- (2) Oprema i sredstva namjenjena gašenju požara, te spašavanju ljudi i imovine moraju biti stalno dostupna.
- (3) Evakuacijski putovi unutar građevina, te pristupi vozilima intervencijskih službi moraju biti stalno prohodni.

Članak 9.

- (1) Unutarnji i vanjski prostori moraju biti opskrbljeni odgovarajućim oznakama opasnosti, zabrane ili obavijesti, a požarno rizični prostori i uputama o načinima postupanja i djelovanja u svrhu sprečavanja nastanka i širenja požara.
- (2) Vidljivim znakovima potrebno je označiti da je na Sveučilištu u potpunosti zabranjeno pušenje.

Članak 10.

- (1) Ispravnost postojećih instalacija i uređaja mora se potvrđivati periodičkim pregledima i ispitivanjima, te o tome posjedovati dokumentaciju.
- (2) Ispravnost rekonstruiranih, te novih instalacija i uređaja mora se potvrditi odgovarajućim pregledima i ispitivanjima prije njihovog stavljanja u uporabu.

III. NAČIN OBAVLJANJA UNUTARNJE KONTROLE GLEDE PROVEDBE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA, TE OVLAŠTENJA I DUŽNOSTI RADNIKA KOJI OBAVLJA TU KONTROLU

Članak 11.

- (1) Poslove unutarnje kontrole glede provedbe mjera zaštite od požara na građevinama i vanjskom prostoru Sveučilišta obavlja zaposlenik zadužen za zaštitu od požara.

Članak 12.

- (1) Osoba zadužena za zaštitu od požara neposredno organizira i brine o provođenju preventivnih mjer zaštite od požara.

Članak 13.

- (1) Poslove osobe zadužene za zaštitu od požara može obavljati radnik koji ima srednju stručnu spremu tehničkog smjera ili VKV radnik (električar, vodoinstalater, bravarski radnik), položen stručni ispit za obavljanje poslova zaštite od požara, položen ispit za rukovatelja parnim kotlovima.

Članak 14.

(1) Osoba zadužena za zaštitu od požara obavlja naročito slijedeće poslove:

- skrbi o dokumentaciji i evidencijama iz područja zaštite od požara;
- nadzire provedbu akata iz područja zaštite od požara;
- izvođačima daje suglasnost za obavljanje radova s otvorenim plamenom ili zapaljivim opasnim tvarima;
- provjerava sposobljenost djelatnika u rukovanju sredstvima za početno gašenje požara;
- nadzire provođenje mjera zaštite od požara na radnim mjestima, te provođenje drugih mjera zaštite od požara vezanih uz posebnosti radnog procesa unutar Sveučilišta;
- prati primjenu propisa i normi iz područja zaštite od požara, te sudjeluje u izmjenama postojećih ili izradi novih akata Sveučilišta u svezi zaštite od požara;
- vodi evidenciju o opremi i sredstvima za zaštitu od požara, te upisnike o provedenim ispitivanjima ispravnosti opreme i sredstava za zaštitu od požara;
- skrbi o redovitom servisiranju i ispitivanju vatrogasnih aparata, te drugih sredstava i uređaja za dojavu i gašenje požara;
- izvješćuje Rektora po izvršenom nadzoru o stanju provedenih mjera zaštite od požara u građevinama i na vanjskom prostoru koji su u korištenju Sveučilišta;
- savjetuje rektora glede finansijskih ulaganja u provedbu potrebnih mjera zaštite od požara propisanih zakonom, podzakonskim aktima i prihvaćenim pravilima tehničke prakse, a radi povećanja sigurnosti imovine Sveučilišta.

Članak 15.

(1) Prilikom obavljanja nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara utvrđenih zakonom, podzakonskim aktima, ovim Pravilnikom i drugim napucima, osoba zadužena za zaštitu od požara ima pravo:

- udaljiti iz građevina, te vanjskog prostora koji su u korištenju Sveučilišta svaku osobu koja se ne pridržava potrebnih, propisanih, odnosno naređenih mjera zaštite od požara, ili svojim postupcima neposredno ugrožava sigurnost imovine i drugih osoba;
- narediti prekid obavljanja svakog posla ili radnje kojom se potencira nastanak požara, odnosno neposredno ugrožava sigurnost imovine, te životi i zdravlje prisutnih osoba;
- izvjestiti rektora Sveučilišta o slučajevima neizvršavanja obveza u primjeni i provedbi mjera zaštite od požara od strane pojedinih osoba;
- poduzeti aktivnosti za sprečavanje nastanka eventualnih posljedica, ako utvrdi da su na određenom mjestu narušene mjere zaštite od požara.

Članak 16.

(1) Za provođenje i nadzor nad provedbom mjera zaštite od požara, pored osobe zadužene za zaštitu od požara, odgovoran je i rektor Sveučilišta.

Članak 17.

(1) Za vrijeme odsutnosti osobe zadužene za zaštitu od požara (godišnji odmor, bolovanje i sl.) Rektor je dužan na drugi odgovarajući način osigurati organizaciju i provedbu poslova koji su u nadležnosti osobe zadužene za zaštitu od požara.

IV. UPOZNAVANJE RADNIKA S OPASNOSTIMA OD POŽARA TE OSPOSOBLJAVANJE RADNIKA ZA PROVEDBU PREVENTIVNIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA I RUKOVANJA OPREMOM I SREDSTVIMA ZA GAŠENJE POŽARA

Članak 18.

(1) Rektor Sveučilišta ili osoba zadužena za zaštitu od požara dužna je radnike Sveučilišta prigodom stupanja na rad upoznati s opasnostima od požara na konkretnom radnom mjestu.

(2) Svi radnici Sveučilišta moraju biti upoznati s mjestom na kojem se nalazi glavni ventil za otvaranje i zatvaranje vode u građevini te glavna sklopka za isključivanje električne energije odnosno plina.

Članak 19.

(1) Svaki radnik prije rasporeda na određeno radno mjesto mora proći program osposobljavanja za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara, te spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom.

(2) Program osposobljavanja sastoji se od teoretskog i praktičnog dijela.

Članak 20.

(1) Teoretski dio osposobljavanja mora obuhvaćati najmanje upoznavanje s:

- osnovnim pojmovima o gorenju i gašenju, - sredstvima za gašenje prema razredu požara,
- požarnim opasnostima i mjerama zaštite od požara, - opremom i spravama za gašenje požara.

(2) Praktični dio obuhvaća upoznavanje s:

- načinom uporabe ručnih vatrogasnih aparata za gašenje požara,
- načinom uporabe hidranata za gašenje požara vodom, te priručnih sredstava za gašenje.

(3) Osposobljavanje radnika provode pravne osobe koje posjeduju ovlaštenje za provedbu ove vrste osposobljavanja.

Članak 21.

(1) Sveučilište je dužno posjedovati za svakog radnika ispravu o njegovoj sposobnosti za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara, te spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom.

V. RADNICI ZADUŽENI ZA ODRŽAVANJE U ISPRAVNOM STANJU OPREME I SREDSTAVA ZA ZAŠTITU OD POŽARA

Članak 22.

(1) Osoba zadužena za zaštitu od požara skrbi o ispravnom stanju instalirane opreme i sredstava za zaštitu od požara.

(2) U slučaju uočenih ili prijavljenih nedostataka i propusta na instaliranoj opremi i sredstvima za zaštitu od požara, osoba zadužena za zaštitu od požara dužna je poduzeti mјere za njihovo što hitnije otklanjanje.

Članak 23.

(1) Osoba zadužena za zaštitu od požara obavlja redovni pregled vatrogasnih aparata. Redovni pregled obavlja se najmanje jednom u tri mjeseca, a obuhvaća: - uočljivost aparata i dostupnost aparatu, - opće stanje aparata, - kompletност aparata, - stanje plombe zatvarača, odnosno ventila.

Članak 24.

(1) Periodični pregled vatrogasnih aparata, odnosno periodična ispitivanja ispravnosti sustava za dojavu i gašenje požara obavljaju se u rokovima koji ne mogu biti duži od jedne godine. (2) Periodični pregled i kontrolno ispitivanje vatrogasnih aparata obavlja ovlaštena pravna osoba ili ovlašteni obrtnik, koji odgovarajućom naljepnicom na aparatu potvrđuju njegovu ispravnost.

(3) Ispitivanja ispravnosti sustava za dojavu i gašenje požara obavljaju ovlaštene pravne osobe, te izdaju odgovarajuće isprave o obavljenim ispitivanjima.

(4) O provedenim pregledima i ispitivanjima opreme i sredstava za zaštitu od požara osoba zadužena za zaštitu od požara vodi odgovarajuće upisnike.

Članak 25.

(1) Hidranti i hidrantna mreža trebaju se održavati u ispravnom stanju.

(2) U svrhu njihove uporabe u Sveučilištu će se:

1. svi hidranti obilježiti oznakama

2. podzemni hidranti osigurati propisanim poklopcem, a zidni hidranti osigurati ormarićima

3. svaki zidni hidrant kompletirati s jednim do dva kotura vatrogasnih cijevi promjera 52 mm, s mlaznicom

4. osigurati prostor oko hidranta stalno slobodnim da se hidrantu može nesmetano pristupiti, a u zimsko doba stalno čistiti snijeg s poklopca hidranta
5. provjeriti najmanje jedanput mjesечно i dostupnost svih hidranata, a otklanjanje uočenih kvarova povjeriti stručnoj osobi
6. osigurati za sve hidrante tipska spojnika promjera 52 mm te nastavak istih dimenzija
7. postaviti vidna oznaka gdje se nalazi ventil za zatvaranje i otvaranje vode u građevini.

VI. OBVEZE RADNIKA U PROVEDBI MJERA ZAŠTITE OD POŽARA I ODGOVORNOSTI ZBOG NEPRIMJENJIVANJA PROPISANIH ILI NAREĐENIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

(a) Obveze

Članak 26.

- (1) Provedba mjera zaštite od požara u Sveučilištu u obvezi je rektora, odnosno osobe koju on za to ovlasti.
- (2) Rektor/ovlaštena osoba:
 - osigurava izvršavanje propisanih obveza iz područja zaštite od požara
 - nadzire provođenje propisanih mjera zaštite od požara
 - skrbi o rasporedu opreme za zaštitu od požara - utvrđuje postupanje osoba koje borave u Sveučilištu kod nastanka požara
 - organizira spašavanje radnika i drugih osoba u Sveučilištu u slučaju izbijanja požara
 - izvješćuje osnivača Sveučilišta o poduzetim mjerama zaštite od požara.

Članak 27.

- (1) Svaki radnik dužan je skrbiti o provedbi mjera zaštite od požara na radnom mjestu koje je u njegovojoj nadležnosti.
- (2) Dužnosti svakog radnika u pogledu provedbe mjera zaštite od požara naročito su:
 - upoznati se s odredbama ovog Pravilnika prije stupanja na rad;
 - o svakom uočenom kvaru ili neispravnosti koji bi mogli biti uzrokom nastanka požara odmah izvestiti osobu zaduženu za zaštitu od požara, pridržavati se oznaka upozorenja i naputaka iz zaštite od požara koji su postavljeni na radnom mjestu, odnosno radnom prostoru;
 - prije rada s otvorenim plamenom ili rukovanja s eventualno zapaljivim i opasnim tvarima, na mjestu rada poduzeti potrebne mjeru zaštite od požara, te osigurati odgovarajuća sredstva za gašenje požara;

- prekinuti rad na radnom mjestu, odnosno radnoj okolini, ako utvrdi da postoji izravna opasnost za nastanak i širenje požara ili se poslovi izvode na način suprotan pravilima zaštite od požara;
- održavati čistoću na radnom mjestu, te na odgovarajući način postupati s odlaganjem otpada;
- skrbiti da se po završetku poslova sredstva rada i radni okoliš ne ostave u stanju koje može prouzročiti pojavu požara; - izvestiti osobu zaduženu za zaštitu od požara o uočenim nedostacima na opremi i instalacijama, te o svakoj drugoj potencijalnoj opasnosti za nastanak i širenje požara;

b) Odgovornosti

Članak 28.

(1) Odgovornost za posljedice koje proizlaze od neizvršenja poslova i obveza u području zaštite od požara snosi svaka zaposlena osoba u djelokrugu svog posla, te preuzetih odgovornosti i ovlaštenja.

Članak 29.

(1) Zbog povreda radne obveze u području zaštite od požara radnicima Sveučilišta mogu se izreći stegovne mjere, na način kako se to propisuje posebnim aktima Sveučilišta. 9 Članak 30.
(1) Za osiguranje potrebnih finansijskih sredstava za provedbu zakonom i podzakonskim aktima propisanih, naređenih, te ovim Pravilnikom određenih mjera zaštite od požara odgovoran je rektor Sveučilišta.

VII. PREVENTIVNO POSTUPANJE, OBAVJEŠĆIVANJE I GAŠENJE POČETNIH POŽARA

Članak 30.

(1) U cilju održavanja i provjere provedbe preventivnih mjera zaštite od požara Sveučilište je dužna organizirati održavanje protupožarnih vježbi, na način i u vremenu koje odredi ministar.

Članak 31.

(1) Bilo koji radnik koji opazi neposrednu opasnost za nastanak požara ili sam požar, dužan je ukloniti opasnost, odnosno ugasiti požar, ako to može učiniti bez opasnosti za sebe ili druge osobe.

(2) Kada radnik to ne može učiniti sam, dužan je odmah izvestiti ostale radnike i najbližu vatrogasnu postrojbu, radi provedbe obuhvatne akcije gašenja požara.

Članak 32.

(1) O nastalom požaru javnoj vatrogasnoj postrojbi dojavljuje se putem telefona na broj "93", ili Županijskom centru Državne uprave za zaštitu i spašavanje na broj "112".

(2) Osoba koja dojavljuje o nastalom požaru dužna je dati slijedeće podatke: - ime i prezime, te broj telefona s kojeg dojavljuje;

- mjesto (lokaciju) požara i najbliži mogući pristup za vatrogasna vozila;
- da li je požar u građevini ili na otvorenom prostoru;
- što gori u požaru (drvo, plastika, guma, tekućina, plin i sl.);
- ima li u požaru ozlijedenih osoba.

(3) U slučaju prekida telefonskih linija, dojava požara do javne vatrogasne postrojbe osigurava se na drugi odgovarajući način.

Članak 33.

(1) Organizacijom gašenja i spašavanja u slučaju eventualno nastalog požara rukovodi osoba zadužena za zaštitu od požara ili druga od nje, odnosno od rektora Sveučilišta ovlaštena osoba.

Članak 34.

(1) Ako dođe do pojave dima ili vatre unutar građevine potrebno je u skladu s Planom evakuacije i spašavanja, kojeg izrađuje ovlaštena pravna osoba, učiniti slijedeće:

- žurno napustiti ugroženi prostor izlaskom u vanjski prostor, izvan zone mogućeg urušavanja građevine;
- prije napuštanja prostorije, kada to okolnosti razvoja događaja dopuštaju, isključiti iz pogona uređaje i instalacije struje i plina;
- zatvoriti za sobom prozore i vrata prema putevima evakuacije;
- kod povećanih toplinskih isijavanja uslijed požara otkrivene dijelove tijela pri evakuaciji zaštititi pokrivanjem odjećom (po mogućnosti prethodno navalženom);
- iz ugroženog prostora evakuirati se u pognutom položaju, kako bi površina tjelesnog izlaganja izvoru topline bila što manja;
- ako se ostane zarobljen unutar ugroženog prostora, brtljenjem otvora između vrata i poda prostorije uporabom ručnika, pokrivača, odjeće ili drugih priručnih sredstava usporiti ulazak dima u prostoriju, otvoriti prozor i ostati u njegovoj blizini, a ako se prozor ne može otvoriti zaštititi se od dimaudisanjem preko krpe ili maramice (po mogućnosti ovlažene);
- ako je požar u početnoj fazi, bez odlaganja pristupiti njegovom gašenju uporabom najbližih ručnih vatrogasnih aparata (ako se time ne ugrožava vlastiti ili tuđi život);
- ako se gašenje požara nastavlja uporabom hidranata, prije uporabe vode obvezno isključiti instalacije električne energije zbog opasnosti od električnog udara.

(2) Svi sudionici u akciji gašenja i spašavanja podređeni su voditelju akcije.

(3) Po dolasku javne vatrogasne postrojbe na mjesto požara, dalnjom akcijom gašenja i spašavanja rukovodi zapovjednik te postrojbe.

Članak 35.

(1) Sveučilište je dužno voditi evidenciju o požarima na nekretninama u svom vlasništvu.

VIII. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 36.

(1) Pravilnik stupa na snagu danom donošenja

KLASA: 012-01/21-02/06

URBROJ:2198-1-79-01/21-01

